

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Zagreb, 1. srpnja 2014.

STATISTIČKI SAVJET RH
RAVNATELJ DZS-a

ZAPISNIK S 2. SJEDNICE STATISTIČKOG SAVJETA REPUBLIKE HRVATSKE

održane 1. srpnja 2014. u 10 sati
u Državnom zavodu za statistiku, Ilica 3, soba 101

Sjednica je trajala od 10 do 11.30 sati.

Prisutni: g. Marko Krištof, g. Hrvoje Nekić, g. Dario Runtić, gđa Jasna Belošević-Matić, g. Davor Jurić, dr. sc. Anto Bajo, g. Emil Kuhtić, gđa Slavica Cvitanić, gđa Blaženka Roginek, gđa Darija Magaš, gđa Mirjana Rađenović, g. Boris Feis.

Odsutni: g. Igor Jemrić, g. Mladen Duliba, dr. sc. Emira Bečić, gđa Zrinka Debeljak, gđa Nadica Žužak, gđa Franka Vojnović.

Ostali sudionici iz DZS-a: gđa Andrea Galić Nagyszombaty, g. Dubravko Škrlec, gđa Ivana Lasan, gđa Mira Talan i gđa Vanja Kuzmić.

Sjednicu je otvorio predsjednik Anto Bajo te predložio dnevni red koji je jednoglasno prihvaćen.

Dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika s 1. sjednice Statističkog savjeta Republike Hrvatske od 12. svibnja 2014.
2. Rasprava o Konačnom izvješću o obavljenim poslovima i sredstvima utrošenima za Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011.
3. Informacije i rasprava o Nacrtu prijedloga novog zakona o službenoj statistici
4. Rasprava o eventualnim izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Statističkog savjeta Republike Hrvatske
5. Razno

1. Usvajanje zapisnika s 1. sjednice Statističkog savjeta Republike Hrvatske od 12. svibnja 2014.

G. Anto Bajo pozvao je članove da iznesu svoje eventualne primjedbe na zapisnik s 1. sjednice Statističkog savjeta Republike Hrvatske od 12. svibnja 2014.

Nije bilo primjedbi na zapisnik te je provedena procedura glasovanja.

Zaključak

Zapisnik s 1. sjednice Statističkog savjeta od 12. svibnja 2014. jednoglasno je prihvaćen.

2. Rasprava o Konačnom izvješću o obavljenim poslovima i sredstvima utrošenima za Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine

G. Krištof upoznao je članove Savjeta s g. Dubravkom Škrlecom, načelnikom sektora i voditeljem Projektna skupine za koordinaciju aktivnosti na Popisu stanovništva, kućanstava i stanova, i gđom Ivanom Lasan, voditeljicom Službe statistike stanovništva i glavnom metodologinjom Popisa, te članove Savjeta informirao o obavljenim poslovima i sredstvima utrošenima za Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011.

Državni zavod za statistiku je kao glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske inicirao i koordinirao izradu Prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine (u nastavku teksta: Zakon o popisu 2011.) koji je donesen u srpnju 2010. Na temelju Zakona o Popisu 2011. Državni zavod za statistiku pripremio je, organizirao i proveo Popis 2011. u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom obrane, Ministarstvom pravosuđa i Državnom geodetskom upravom koji su u pripremi, organizaciji i provedbi Popisa sudjelovali unutar svojih nadležnosti.

Popis je proveden prema Metodološkim uputama koje su u potpunosti usklađene s međunarodnim statističkim standardima, a za definiranje ukupnog stanovništva primijenjen je koncept uobičajenog mjesta stanovanja. Prema tom konceptu, razdoblje od jedne godine i dulje, odnosno namjera prisutnosti/odsutnosti od najmanje jedne godine osnovni je kriterij za uključivanje ili isključivanje osoba iz ukupnog stanovništva zemlje.

Radi pripreme, organizacije i provedbe Popisa 2011. osnovana su županijska povjerenstva i Popisno povjerenstvo Grada Zagreba (njih 21), koja su osnovala 699 popisnih centara u gradovima i općinama odnosno gradskim četvrtima Grada Zagreba.

Cjelokupna organizacijska struktura Popisa 2011. brojila je više od 17,5 tisuća sudionika koji su izravno sudjelovali u popisivanju na terenu.

U skladu s Napatkom o načinu provedbe Popisa 2011., za osobe iz čl. 25. – 28. Zakona o popisu 2011. provedeno je prethodno popisivanje od 1. do 31. ožujka 2011.

Neposredno nakon provedenog Popisa 2011., radi ocjenjivanja obuhvata i kvalitete podataka prikupljenih popisom proveden je Kontrolni popis na reprezentativnom uzorku od 300 popisnih krugova. Za provođenje Kontrolnog popisa angažiran je dio kontrolora iz Popisa 2011., njih 321, uz koordinaciju zaposlenika Državnog zavoda za statistiku, tj. koordinatora ili njihovih zamjenika.

U fazi provedbe Popisa na terenu nisu zabilježeni veći problemi, no uočeno je da kartografske podloge koje je pripremila Državna geodetska uprava nisu sasvim odgovarale stvarnom stanju, što je zahtijevalo dodatni angažman popisivača.

Nakon popisivanja, Državni zavod za statistiku organizirao je dopremu popisnih materijala u objekt u sklopu bivše vojarnje „Dr. Ante Starčević” u Jastrebarskom.

Kada su materijali stigli u Jastrebarsko, počeli su problemi jer tadašnja Vlada nije dala suglasnost za zapošljavanje osoba koje su trebale raditi na poslovima obrade, koje su tijekom prijašnjih Popisa zapošljavane iz redova najboljih popisivača. Početak obrade bio je predviđen za sredinu 2011., no obrada je započela tek u travnju 2012. kada je dana suglasnost za zapošljavanje putem mjere javnih radova. Zaposleno je 400 osoba, uglavnom dugotrajno nezaposlenih, koji su na poslovima obrade radili tri mjeseca. Iako je inicijalno bilo planirano da posao u iduća tri mjeseca nastavi obavljati 200 najboljih, pravila za javne radove nalagala su angažiranje novih osoba, što je zbog dodatne obuke usporilo obradu podataka.

Popisnice je trebalo skenirati, ubaciti u program za optičko prepoznavanje, prebaciti u baze podataka, logički prekontrolirati te šifrirati prema propisanim klasifikacijama. Posao šifriranja pojedinih obilježja (zanimanje i obrazovanje) najdulje je trajao, no pritom su izrađeni interni šifrnici koji su poslije dani na korištenje ostalim tijelima državne uprave.

Cjelokupna građa Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. pohranjena je nakon provođenja popisa na terenu u za to pripremljeno skladište – arhivu. Sama arhiva opremljena je žičanim mrežama na prozorima, uređajima vatrodjave, grijanjem, mjerачima temperature i vlage te kodiranim ključevima.

U skladu s Naputkom o uništavanju osnovne popisne građe Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011., 5. prosinca 2013. Hrvatskom državnom arhivu upućen je prijedlog za izlučivanje osnovne popisne građe. Djelomično izlučivanje, odnosno uništenje popisnoga gradiva provedeno je tijekom veljače 2014.

Time je prestala potreba Državnog zavoda za statistiku za korištenjem objekta u Jastrebarskom te je objekt 27. svibnja 2014. predan Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.

Ravnatelj je uputio članove Savjeta da najzanimljivije rezultate Popisa potraže u Konačnom izvješću o obavljenim poslovima i sredstvima utrošenima za Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine te ih informirao da je od ukupno osiguranih 174.917.000,00 kuna, utrošeno 117.002.109,57 kuna.

Nakon izlaganja ravnatelja g. Bajo otvorio je raspravu.

G. Jurić je pitao zašto se udio visokoobrazovanih osoba iskazuje za osobe starije od 15 godina, što mu se čini nelogičnim.

Ravnatelj je odgovorio da DZS koristi međunarodnu definiciju visokoobrazovane osobe, koja se zbog činjenice da u svijetu postoje različiti sustavi obrazovanja iskazuje za osobe starije od 15 godina. Ravnatelj je napomenuo da se podatak o udjelu visokoobrazovanih osoba za sve dobne skupine može dobiti u bazama podataka koje su dostupne na stranicama DZS-a i Eurostata.

G. Feiss pitao je li moguća usporedba podataka iz Popisa 1991. i 2011.

Ravnatelj je odgovorio da podaci iz prethodnih popisa i podaci Popisa 2011. nisu sasvim usporedivi jer je u Popisu 2011., u skladu s međunarodnim standardima, primijenjen koncept uobičajenog mjesta stanovanja („place of usual residence”). Prema tom je konceptu razdoblje od

jedne godine i dulje, odnosno namjera prisutnosti/odsutnosti od najmanje jedne godine bio osnovni kriterij za uključivanje ili isključivanje osoba iz ukupnog stanovništva zemlje. Isti kriteriji primijenjeni su u svim zemljama svijeta te je Popis RH usporediv s popisima ostalih zemalja.

G. Runtić pitao je zašto se Popis 2011. nije proveo modernim elektroničkim sredstvima, već papirom i olovkom.

Ravnatelj je odgovorio da je isključivi razlog bio nedostatak financijskih sredstava te je izrazio svoje žaljenje što se Popis 2011. nije provodio na moderniji način jer smatra da bi takav pristup tehnološki znatno unaprijedio Zavod. Ravnatelj je članove Savjeta informirao da ne očekuje stvaranje takvih uvjeta koji bi omogućili da se u Popisu 2021. potpuno izbjegne tradicionalno popisivanje, no Zavod će pokušati provesti popis tzv. kombiniranim načinom – provjerom administrativnih podataka putem web-sučelja i tradicionalnim popisivanjem u slučaju neodgovora. Ravnatelj se nada da će administrativne evidencije u međuvremenu postati dovoljno kvalitetne da se tradicionalni popis stanovništva zamijeni statističkom analizom administrativnih evidencija.

G. Nekić smatra da je Izvješće dobro napisano, ali da bi se trebala objasniti i detaljnije obrazložiti razlika, s argumentima, između osiguranih sredstava Popisa u iznosu od 174.917.000,00 kuna i utrošenih 103.570.026,02 kuna.

Ravnatelj se složio s primjedbom g. Nekića i odgovorio je da je razlika nastala jer sredstva nisu utrošena na promidžbu Popisa 2011.

G. Škrlec je dodao da se ušteda ostvarila produljenjem popisa jer je trajao četiri tjedna umjesto dva tjedna, popisivača je bilo bitno manje nego prilikom prijašnjih popisa, a štedjelo se i na obuci i organizaciji.

G. Bajo je predložio da se u Izvješće doda tablični prikaz broja angažiranih osoba prema godinama.

G. Bajo je nakon održane rasprave zamolio da se primjedbe uvrste u konačnu verziju Izvješća te je predmetni dokument dao na glasovanje.

Svi su članovi glasovali za usvajanje predmetnog dokumenta.

Zaključak

Jednoglasno je prihvaćeno Konačno izvješće o obavljenim poslovima i sredstvima utrošenima za Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011.

3. Informacije i rasprava o Nacrtu prijedloga novog zakona o službenoj statistici

Ravnatelj je u izlaganju o Nacrtu prijedloga novog zakona o službenoj statistici objasnio da DZS Prijedlogom novog zakona o službenoj statistici želi ojačati pravni okvir, ojačati mandat DZS-a za povezivanje podataka tako da se Zavodu jasno propiše ovlast za spajanje podataka iz različitih evidencija u statističke svrhe. Također, smatra da je važno naglasiti potrebu da se preporuke

Eurostata i Kodeksa prakse europske statistike ugrade u Zakon, a pozicija Zavoda ojača tako da se prihodima koje ostvaruje pružanjem usluga na tržištu može koristiti za razvoj službene statistike. Ravnatelj smatra da bi bilo važno i propisati da se ravnatelj bira putem natječaja te da ima fiksni mandat, što je također preporuka Kodeksa prakse europske statistike.

Ravnatelj je istaknuo da se ovim Prijedlogom novog zakona o službenoj statistici pokušalo Zakon učiniti čitljivijim i kvalitetnijim.

Vezano za Statistički savjet Republike Hrvatske, plan je da se Savjet razdvoji na dva dijela. Jedan bi činio Savjet s trenutačnim ovlastima koji bi imao 11 članova, a osnovao bi se i Odbor za sustav službene statistike sastavljen od predstavnika nositelja službene statistike Republike Hrvatske.

Nakon usvajanja novog Zakona o službenoj statistici ažurirat će se i višegodišnji strateški dokumenti. U planu je usklađivanje Strategije sa Strategijom Europa 2020., a Prijedlog zakona olakšat će i tehničku proceduru usvajanja GPP-a, s pojednostavnjenim sadržajem GPP-a i pomaknutim rokom za kompiliranje za dostavu podataka DZS-u do 31. listopada.

G. Bajo otvorio je javnu raspravu o predloženom dokumentu.

Gđa Belošević-Matić postavila je pitanje zašto u Nacrtu prijedloga novog zakona o službenoj statistici nema predstavnika HGK-a kao člana Statističkog savjeta.

Ravnatelj je odgovorio da nema nikakvog razloga da u Statističkom savjetu ne bude i predstavnik HGK-a te je napomenuo da će u konačnom prijedlogu dopuniti broj članova Savjeta.

Gđa Cvitanić pozdravlja takav Prijedlog nacrtu zakona glede vlastitih prihoda jer smatra da će to poboljšati rad Zavoda. Ujedno predlaže da predstavnika medija u Savjetu imenuje Hrvatsko novinarsko društvo, a ne Hrvatsko vijeće za medije.

G. Bajo predlaže sljedeće:

- izmijeniti definicije metapodataka i statističkoga gradiva;
- pronaći bolji izraz za posjednika podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja;
- termin diseminacija napisati u duhu hrvatskog jezika;
- utvrditi profesionalne kriterije za imenovanje ravnatelja DZS-a (uz 10 godina iskustva na rukovodećim poslovima).

G. Kuhtić smatra da bi se u natječaju za mjesto ravnatelja trebale tražiti reference s ostvarenim rezultatima.

Gđa Talan je odgovorila da je vezano za reguliranje uvjeta natječaja za ravnatelja, DZS bio upućen na Poreznu i Carinsku upravu.

Nakon završene rasprave, g. Bajo je istaknuo da Savjet podupire predloženi Nacrt prijedloga novog zakona o službenoj statistici i moli da se uzmu u obzir izneseni prijedlozi članova na današnjoj sjednici.

4. Rasprava o eventualnim izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Statističkog savjeta

Ravnatelj predlaže da se pričeka s eventualnim izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Statističkog savjeta jer za sada nema potrebe za bitnim izmjenama Poslovnika.

5. Razno

Ravnatelj predlaže da se obilježavanjem nacionalnog dana službene statistike pokuša promovirati službena statistika, a s tim u vezi moli članove da predlože dan koji bi bio prikladan za obilježavanje Dana službene statistike.

G. Bajo predlaže da obilježavanje Dana službene statistike bude u listopadu.

G. Bajo zahvalio je članovima Statističkog savjeta na sudjelovanju na sjednici i konstruktivnim prijedlozima te zaključio sjednicu u 11.30 sati.

Zapisnik sastavila

Vanja Kuzmić

Zapisnik odobrio

dr. sc. Anto Bajo, v. r.